

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3C/340/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815208826
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815208826.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: SECAPITAL S.á.r.L., so sídlom 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653 Luxemburské veľkovoľvodstvo, zast. IURIDICA LEGAL, s.r.o., Advokátskou kanceláriou Gallo s.r.o, so sídlom Jilemnického 30, Martin, IČO: 36715352 proti žalovanému: L. A., M.. XX.XX.XXXX, Q. C. Č.. XXX/XX, XXX XX F., o zaplatenie 1.844,50 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.365,50 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 1.365,50 eur od 30.11.2013 do zaplatenia, ako aj trovy konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 53,04 eur a trovy právneho zastupovania vo výške 290,57 eur, a to všetko v mesačných splátkach po 30 eur mesačne, ktoré splátky sú splatné vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca na adrese žalobcu, pod následkami straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, až do zaplatenia.

Súd žalobu žalobcu, čo do zvyšku z a m i e t a .

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.844,50 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.844,50 eur od 30.11.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvorili dňa 04.10.2013 „Dohodu o urovaní.“ Predmetom urovania bol dlh žalovaného, ktorý vznikol na základe Zmluvy o úvere / zmluvy o pôžičke č. 7059645. Uvedenú zmluvu uzatvoril žalovaný s právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. dňa 03.08.2009, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička v celkovej výške 1.400,00 eur, ktorú sa zaviazal vrátiť a zaplatiť dohodnutý úrok. Celkovo sa žalovaný zaviazal uhradiť 2.610,00 eur. Žalobca sa stal vlastníkom pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, a to dňa 07.03.2013. Medzi žalobcom a žalovaným bola výška postúpenej pohľadávky vo výške 1.921,35 eur sporná, a tak sa dohodli, že záväzok vo výške 1.921,35 eur sa nahrádza záväzkom vo výške 1.844,50 eur. Žalovaný sa zaviazal uhradiť čiastku 1.844,50 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 6% p.a. . Celkovo sa tak žalovaný zaviazal uhradiť 2.468,53 eur, a to formou 123 mesačných splátok. Vzhľadom k tomu, že žalovaný nehradil dlh tak, ako sa zaviazal, t.j. v dohodnutých termínoch a výške splátok, celý dlh sa stal v súlade s bodom 5 v dôsledku omeškania žalovaného so splátkou splatnou dňa 29.11.2013 splatným v uvedený deň. Žalovaný po dátume splatnosti neuhradil nič. Celková dlžná čiastka predstavuje sumu 1.844,50 eur.

Žalovaný žiadal zaplatiť dlh v splátkach.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, výpoveďou žalovaného, vyjadrením žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaný uviedol, že je ochotný zaplatiť žalobcovi dlh na splátky po 20 eur mesačne. Od firmy Quatro zobral pôžičku vo výške 1.500 eur, nevedel presne uviesť, kedy mu bola poskytnutá. Z uvedeného úveru niečo zaplatil, zaplatil asi 43 eur, možno aj viac - 5 alebo 6 splátok zaplatil po 43 eur. Potom prestal platiť, pretože mu to nevyhovovalo. Je nezamestnaný, spolu s manželkou majú 2 maloleté deti. Manželka je na materskej. Bývajú v dome. Splátka na úrovni vo výške 70 - 80 eur mesačne je pre neho veľa. Po zvážení celej situácie uviedol žalovaný, že skutočne viac ako 30 nemôže zaplatiť. Má aj ďalšie pôžičky, ktoré musí splácať.

Právny zástupca žalovaného uviedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu. Podľa prehľadu splátok a úhrad je v evidencii jediná splátka, a to dňa 07.08.2009 vo výške 43,50 eur. Ďalšie splátky zo strany žalovaného neboli vykonané. Pokiaľ sa týka tej skutočnosti, že žalovaný požiadal o splátky, tak žalobca by súhlasil s tým, aby zaplatil na splátky tak, aby istinu vyrovnal do 2 rokov.

Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok ako spoločnosť a žalovaný ako klient uzavreli dňa 06.08.2009 Zmluvu o pôžičke č. 7059645, pričom výška schválenej pôžičky predstavovala sumu 1.400,00 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 60 splátkach a celková suma pôžičky predstavovala sumu 2.610,00 eur, výška mesačnej splátky sumu 43,50 eur, RPMN 40,61% a ročná úroková sadzba 31,75%. Žalovaný prehlásil, že sa pred podpísaním zmluvy oboznámil s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, prevzal ich, súhlasí s nimi, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Podľa bodu 1.1 Podmienok k zmluve o poskytnutí účelovej pôžičky (ďalej len „Podmienky“), tieto Podmienky upravujú vybrané vzťahy medzi klientom na jednej strane a spoločnosťou na strane druhej v súvislosti v pôžičkou a jej poskytnutím na základe uzatvorenia zmluvy a pri uplatňovaní práv a plnení povinností vyplývajúcich zo zmluvy a povinným na jednej strane a spoločnosťou na strane druhej v súvislosti s uspokojením alebo domáhaním sa uspokojenia zabezpečovanej pohľadávky spoločnosťou, ak klient nesplní zabezpečovanú pohľadávku riadne a včas.

Tieto Podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a určujú časť obsahu zmluvy, pokiaľ v zmluve nie je výslovne uvedené inak. Súčasťou tejto zmluvy sú VOP odoslané klientovi súčasne so zmluvou a/alebo určené k nahliadnutiu u sprostredkovateľa a/alebo nachádzajúce sa na internetovej stránke spoločnosti. V prípade rozporu medzi ustanoveniami zmluvy, Podmienok a VOP, majú prednosť ustanovenia dokumentov v poradí uvedenom v tejto vete (bod 1.2, 1.3 a 1.4 Podmienok).

Spoločnosť KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. listom zo dňa 11.08.2015 v zastúpení žalobcu žalovanému oznámila, že jeho dlh zo zmluvy so spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. je vyčíslený v sume 1.844,50 eur a vyzvala ho na úhradu dlhu.

Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný na splátkach celkovo neuhradil sumu 1.635,85 eur a na položke zmluvná pokuta sumu 248,60 eur.

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07.03.2013 súd zistil, že spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. ako postupca postúpila na žalobcu ako postupníka pohľadávky uvedené v zozname, medzi nimi aj pohľadávku voči žalovanému.

Navrhovateľ uzatvoril s odporcom dňa 04.10.2013 dohodu o urovnaní, v ktorej sa s navrhovateľom dohodol, že dlžná istina je sporná, preto doterajší záväzok zaniká a nahrádza sa novým, v ktorom odporca dlžnú čiastku 1.844,50 eur s úrokovou sadzbou 6%, celkom 2.468,53 eur sa zaviazal uhradiť v splátkach po 20,- eur mesačne od 18.10.2013 do 29.11.2023 a posledná splátka vo výške 28,53 eur dňa 29.12.2023.

Podľa ust. § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci, určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa ust. § 658 pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, ods. 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný v 1. rade ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli zmluvu o pôžičke, ktorou spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. poskytla žalovanému pôžičku, ktorá pôžička bol použitá na úhradu v zmluve uvedených pohľadávok spoločnosti voči klientovi a

žalovaný sa zaviazal pôžičku splatiť v 60 mesačných splátkach v stanovenej výške podľa splátkového kalendára.

V zmysle zmluvy bola pôžička žalovanému poskytnutá pri ročnej úrokovej sadzbe 31,75% a priemernej RPMN 40,61%.

Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dohovoriť úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Taktiež u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platia ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nesmie byť výkon práva a povinnosti vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v auguste 2009 činil úrok 12,58 % p.a. . Z toho je zrejmé, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi účastníkmi v danom prípade bol o 19,17% vyšší, ako bola priemerná úroková miera z úverov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). V tomto prípade úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi viac ako 2,52 - násobne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné nemožno ich ďalej moderovať. Poskytnutý úver je z uvedeného dôvodu bezúročný.

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 vo veci žalobcu Profi Credit Slovakia s.r.o. o nárok na zaplatenie zo zmluvy o revolvingovom úvere, ktorý v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

„Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa

v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

Žalobca skutočne poskytol žalovanému úver v sume 1.400 eur a žalovaný zaplatil len jednu splátku vo výške 43,50 eur, ktorú celú úhradu súd započítal na úhradu istiny, preto pri súčasnom závere o absolútnej neplatnosti o výške úrokov z úveru zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 1.365,50 eur a v časti uplatňovaného úroku z úveru žalobu zamietol.

Keďže žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, zaviazal ho súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5,25% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, a to od 30.11.2013, teda dňom nasledujúcim po vyhotovení výzvy na úhradu, ktorou bol žalovaný vyzvaný na splatenie dlhu do zaplatenia.

Pokiaľ ide o nárok na pokutu vo výške 248,60 eur, súd tento nárok považoval za neopodstatnený a v uvedenej časti žalobu žalobcu zamietol. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, mal platiť aj úrok z omeškania, čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. V danom prípade ide teda o kumulovanie sankcií voči žalovanému ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 10% mesačne z každej nesplatennej splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 10 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 30 dní je v prepočte na rok až vo výške 120 % (10 % x 12 mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 120 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

V predmetnej úverovej zmluve bolo za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškание so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta. Nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa. Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 10% z čiastky, s ktorej úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 30 dní, súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ.

Na záver súd ešte k argumentácii žalobcu, že žiada menej, než na čo má nárok súd poznamenáva, že v zmysle § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku konanie začína na návrh, z ktorého návrhu musí byť zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Teda žalobca, resp. navrhovateľ je ten účastník konania, ktorý určuje predmet konania a petit navrhovaného rozsudku a je len v jeho kompetencii, akej sumy či plnenia sa bude domáhať. Preto je neprípustné, aby v opačnom prípade, teda že si žalobca neuplatní podľa jeho tvrdenia celú pohľadávku voči žalovanému, práve táto skutočnosť bola dôvodom na priznanie, resp. neposúdenie ním žalovanej sumy a uplatneného nároku.

V danom prípade uzatvorením dohody o urovaní si dlžník zhoršil svoje postavenie tým, že bezúročný dlh sa naďalej úročí, sa sankcionovaný zmluvnou pokutou a zároveň sa takýto dlh uzatvára, čím sa predlžuje premlčacia doba.

Uzatvorením dohody o urovaní si dlžník zhoršil svoje zmluvné postavenie, súd mal za to, že je uzatvorená v rozpore s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto je neplatná.

Podľa čl. 6 bod 1 Smernice Rady 93/13 EHS členské štáty zabezpečia, aby sa nekalé podmienky, použité v zmluvách so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa, aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa § 137 Občianskeho súdneho poriadku trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie 1.356,50 eur, čo predstavuje úspech žalobcu 74% a po odpočítaní úspechu žalovaného 26%, v ktorej časti súd žalobu zamietol, mu vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 48%.

Odmena za jeden úkon právnej služby podľa § 10 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhlášky“) predstavuje sumu 81,33 eur.

Súd priznal žalobcovi odmenu za tri úkony - rok 2015: prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd podľa § 13a ods. 1 písm. a), c), cit. vyhl. v sume (2x 81,33 eur) 162,66 eur a režijný paušál (r.2015) za dva úkony podľa § 16 ods. 3 vyhlášky v sume (2x 8,39 eur) 16,78 eur = 179,44 eur - rok 2016: pojednávanie dňa 13.04.2016 - 81,33 eur + 8,58 eur (režijný paušál r. 2016) = 89,91 eur, teda spolu trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 269,35 eur.

Náhrada cestovného na pojednávanie dňa 13.04.2016 (občianske cestovné Martin - Vranov nad Topľou a späť)

Dňa 13.04.2016 = 50,00 eur (použitý rýchlik)

Náhrada za stratu času - za čas strávený do miesta konania úkonu

Pojednávanie dňa 13.04.2016 = 20 polhodín x 14,30 = 171,60 eur

Žalobca si uplatnil nárok na náhradu trov konania vo výške 110,50 eur za zaplatený súdny poplatok a nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 605,35 eur. Žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania v pomere 48%, preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie iných trov konania v sume 53,04 eur predstavujúcich pomernú časť zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia v sume 290,57 eur predstavujúcich pomernú časť (48%) z uplatnených trov právneho zastúpenia.

V súlade s ust. § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Berúc do úvahy osobné, sociálne a majetkové pomery žalovaného, povolil žalovanému súd, v súlade s ust. § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, zaplatiť sumu, na zaplatenie ktorej bol zaviazaný, v mesačných splátkach za podmienok uvedených vo výrokovvej časti tohto rozsudku, a to v sume po 30 eur mesačne. Súd je toho názoru, že výška splátky je vo výške, ktorá zodpovedá možnostiam žalovaného. Právny zástupca žalovaného súhlasil so zaplateným dlhom v splátkach, avšak splátky boli pre žalovaného príliš vysoké, keďže navrhoval zaplatiť dlh v splátkach na úrovni 70 - 80 eur, aby bol dlh splatený do 2 rokov. Žalovaný však uviedol, že toto nie je jediný dlh, ktorý musí splácať, navyše jeho sociálna situácia mu neumožňuje splácať viac, a preto súd povolil zaplatiť dlh v takej výške, ako navrhoval sám žalovaný.

Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.